

DSPS Nyhedsbrev nr. 8, november 2021

DSPS aktiviteter i første halvdel af 2022	1
Udvalgte nationale og internationale aktiviteter	2
Links til International Society for Plant Pathology Newsletters	3
Nyt fra kassereren	3
Nyt fra Nomenklaturudvalgene	3
Nyt om plantesygdomme og skadedyr	4
Spindemøl i æbletræet	4
Underlige vækster på agern skyldes galhveps	5
Hvem har ædt rugplanterne?	6
Biologisk bekæmpelse af vinskimmel (<i>Plasmopara viticola</i>) med gær fra druemost	7
"Ny" sygdom i pære? Har nogen set lignende symptomer?	8
Buksebomhalvmøl (<i>Cydalima perspectalis</i>) er etableret i Danmark	9
Ny sygdom på atlasceder	10
Udgivelser/publikationer	12
Mindeord om Jan Odderskov Martin 1948-2021	13

DSPS aktiviteter i første halvdel af 2022

Tirsdag 18. januar 2022, kl 17.00: Billedaften og hygge

Selskabets medlemmer viser billeder af sygdomme og/eller skadedyr eller viser interessante resultater fra forskningsprojekter. Indlæggen, der kan være på dansk eller engelsk, varer mellem 5 og 15 minutter. Invitation og nærmere information udsendes i begyndelsen af januar 2022.

Members show images of diseases or pests or show interesting results from research projects. The presentations in Danish or English last between 5 and 15 minutes. Invitation and further information in the beginning of January 2022.

Location: Department of Geosciences and Natural Resource Management, University of Copenhagen, Rolighedsvej 23, 1958 Frederiksberg C, Meeting room von Langen.

Torsdag den 10. marts 2022 kl 17.00 – 18.30: Debatmøde

hvor et panel vil indlede og stille spørgsmål til diskussion. Et oplæg udsendes inden mødet.

Kl 18.30 serveres et let måltid

Torsdag den 10. marts 2022 kl 19.00: Generalforsamling

Invitation og nærmere information udsendes i februar 2022. *Invitation and further information in February 2022.*

Location: Department of Geosciences and Natural Resource Management, University of Copenhagen, Rolighedsvej 23, 1958 Frederiksberg C, Meeting room von Langen.

Udvalgte nationale og internationale aktiviteter

- BSPP sponsored meeting, tema: Our Plants, Our Future and BSPP2021 presidential meeting 6. -8. December 2021. The University of Birmingham.
<https://www.bspp.org.uk/conferences/bspp2021/>
- 13th EFPP-conference 2020 in partnership with BSPP, 6-8. December 2021. Birmingham, UK.

From BSPP:

“Our Plants, Our Future” is a major 3-day hybrid joint meeting, originally planned for 2020, to celebrate the International Year of Plant Health. Hosted by the **British Society for Plant Pathologists** at University of Birmingham’s premier conference centre, virtual access is now offered for Our Plants, Our Future; with live-streaming of all speakers, on **Monday 6th to Wednesday 8th December 2021**.

Held in partnership with the **European Federation for Plant Pathologists**: “Our Plants, Our Future” will tackle challenges in plant health, featuring progress in research and practical solutions to disease risks associated with global trade and climate change. This is an opportunity to forge partnerships and promote cross-sectoral networks alongside policy approaches and strategies to protect and sustain plant health.

Registration for in-person tickets ends tomorrow and tickets for virtual attendance are available until Friday 3rd December.

All information and registration is available here: <https://www.bspp.org.uk/conferences/bspp2021/>

- 67th Annual Conference on Soilborne Plant Pathogens and 51nd Annual Statewide California Nematology Workshop March 22-24, 2022. Cal Poly San Luis Obispo. <https://soilfungus.wsu.edu>
- 16th International Cereal Rusts and Powdery Mildews Conference 6 - 8 April 2022, Cambridge, UK.
<https://www.niab.com/international-cereal-rusts-and-powdery-mildews-conference-2022>
Se også vedhæftede flyer.

- International Symposium on CEREAL LEAF BLIGHTS 2021, Postponed to 2022 and the date to be announced. Hammamet, Tunesien. <https://www.isclb2021.com/>
- RAPID,SIMPLE DIAGNOSTIC METHOD FOR INSECTTRANSMITTED PLANT PATHOGEN AND INSECT IDENTIFICATION WEBINAR July 8, 2021, 12:00 - 1:00 p.m., se [51_7.pdf \(isppweb.org\)](#)
- 14th International Conference on Plant Pathogenic Bacteria and the 4th International Erwinia workshop (4th IEW) have been rescheduled to 3-8 July, 2022 (14th ICPPB) and to 2-3 July, 2022 (4th IEW). Assisi (Italy). Website: www.icppb2020.com
- 12th International Congress of Plant Pathology (ICPP2023) 20 August - 25 August 2023, Lyon, France. Website: www.icpp2023.inviteo.fr. Temaet for kongressen er "ONE HEALTH for all Plants, Crops and Trees".

Se flere konferencer i ISPP Newsletters nedenfor og på <https://www.bspp.org.uk/conferences/>.

Links til International Society for Plant Pathology Newsletters

[51_7.pdf \(isppweb.org\)](#)

Læs bla. CLIMATE CHANGE.FAOLAUNCHED A NEW SCIENTIFIC REVIEW OF ITS IMPACTS ON PLANT PESTS FOR IYPH2020'S END

[51_8.pdf \(isppweb.org\)](#)

Læs bla. LET CROP RESIDUES ROT IN THE FIELD –IT'S A CLIMATE WIN

[51_9.pdf \(isppweb.org\)](#)

Læs bla. PROTEIN DISCOVERY COULD HELP ENABLE ECO-FRIENDLY FUNGICIDES

[51_10.pdf \(isppweb.org\)](#)

Læs bla. PLANT PATCH ENABLES CONTINUOUS MONITORING FOR CROP DISEASES

[51_11.pdf \(isppweb.org\)](#)

Læs bla. BACTERIA, FUNGI INTERACT FAR MORE OFTEN THAN PREVIOUSLY THOUGHT

Nyt fra kassereren

Der er stadig en del medlemmer, som ikke har betalt kontingent for 2021. Der vil blive udsendt rykkere i den kommende uge. Indbetaling bedes ske inden nytår, så regnskabet kan opgøres pr 31-12-2021.

Nyt fra Nomenklaturudvalgene

Eigil de Neergaard, formand for det Det Plantepatologiske Nomenklaturudvalg, oplyser, at der ligger materiale til en kommende udgave af "Meddelelser... (= No 30). Udvalget har behandlet eller er i gang med behandle seks sager, én sygdom ("Omphalina patch disease") er der endnu ikke fundet et godt dansk navn til, og et anden uafklaret opgave er "brunrust" på rajræs, hvor vi afventer patogenets identitet / navn. Udsendelsen af nr 30 afventer afgørelser i disse sager.

Udvalget har her på det seneste behandlet nogle henvendelser fra Oversættelseskontoret i EU (navne, terminologi, ortografi mm).

Nyt om plantesygdomme og skadedyr

Spindemøl i æbletræet

Tekst og billeder: Tine Thach

I sommer 2021 observerede jeg for første gang kraftige angreb på mine tre æbletræer i espalier som nærmest var dækket til af klynger af tæt spindel om blade ved især de frugtbærende skud. Blade med gnav og små sorte ekskrementer i spindelvævet indikerede larveangreb af spindemøl (*Yponomeutidae*). Svært angrebne blade havde kun venerne tilbage og var holdt sammen af spind. Ved at åbne klyngerne af spind sås massevis af aktive lyse larver ("snareorme") med to rækker af runde sorte aftegninger langs kroppen. På nogle af æblerne var der ca. 1,5-2 cm lange hvide silkekonger af spind lagt tæt side om side, orienteret i samme retning, hvori de samme lyse larver med sorte aftegninger lå. Skadevolderen på æbletræerne er æblespindemøl (*Yponomeuta malinellus*), som i nogle år kan forekomme i store mængder og derved nærmest dække træer i spind. Spindemøl er en gruppe af småsommerfugle som kan lave fællesspind hvori larverne befinder sig og er beskyttet mod f.eks. fugle. Spindemøllet har en generation om året. De voksne møl kommer frem i juli/august, hvorefter de lægger æg som klækkes efter ca. 14 dage. Larverne overvintrer i en slags diapause og bliver aktive igen om foråret, hvor de begynder at minere yngre blade. Æblespindemøl angriber både æbletræer, tjørn og muligvis blommetræer.

Nu bliver det spændende at se om min strategi med at fjerne angrebne områder og snareorme kan ses næste år i espalieret. Det var en hel trillebør med top, som blev afklippet.

Kilde: Magnus Gammelgaard, <https://www.plante-doktor.dk/aeblespindemoel.htm>, Opdateret d. .02.2021.

Underlige vækster på agern skyldes galhveps

Tekst: Iben M. Thomsen

Billede: John Hockenull

John Hockenull skrev i september 2021: *Agerne under vores søjlege er stort set alle deformeret, som ses på billedet. Jeg har googlet mig til, at årsagen er galhvepsen, Andricus quercuscalicas. I gallen yderst til højre kan man se lidt af en skål og af nøden.*

Han var ikke den eneste, som bemærkede dette fænomen, der også gav anledning til et rådgiversvar på IGNs Videntjeneste:

https://videntjenesten.ku.dk/raadgivning/spoergsmaal_og_svar/park_og_landskab/galhveps_agern/

Der er foreslået navnet frynsegalhveps til Zoologisk Nomenklaturudvalg.

Hvem har ædt rugplanterne?

Tekst og billeder: Tine Thach

I sensommeren 2021 blev et større vinterrugforsøg bestående af rækker af forskellige ruglinjer sået ud. Forsøget lå i blandt vinterhvedeforsøg og med vinterbyg som værn. Ved inspicering i november så rugforsøget umiddelbart veletableret ud, men ved nærmere eftersyn var der store forskelle i fremspirede planter i venstre side og midten af forsøget sammenlignet med højre side, hvor en stor del af rugen helt eller delvist manglede (billede 1 og 2). De omkringliggende vinterhvedeforsøg og værn så fine ud. Den side med angrebne rug havde fået gnavet det meste af bladene væk og var trævlede, så kun stubbene stod tilbage. Under knolde var det nemt at finde skadevolderne, nemlig agersnegle (*Deroceras reticulatum*). Det var relativt små snegle på 2-3 cm (kan blive op til 5 cm), og mere eller mindre butte i brune/grå nuancer med mørke net-aftegninger på kroppen. Der findes forskellige arter af agersnegle og de kan gøre stor skade i både landbrug og havebrug, især vinterhvede og raps kan være udsatte, når klimaet er mildt og fugtigt. Jeg må desværre sige, at ruglinjerne i mit forsøg har været svært uimodståelige for sneglene, da den omkringliggende hvede var uberørt. En generel læring er, at selvom der ikke er historik for snegle i marken, så er det en god ide at være opmærksom i fugtige sensommer og efterår og være klar med bekæmpelsesstrategier. Jeg krydser fingre for, at sneglene er bekæmpet og rugen kommer sig.

For interesserede, kører der nu et GUDP-projekt om agersnegle "SmartSLUG - biologisk og areal-specifik bekæmpelse af agersnegle i landbruget" med forskellige partnere indenfor det offentlige og private (<https://www.teknologisk.dk/smartslug-biologisk-og-areal-specifik-bekaempelse-af-agersnegle-i-landbruget/40662>).

Billede 1 og 2: Rugforsøg, den 1. november 2021.

Biologisk bekæmpelse af vinskimmel (*Plasmopara viticola*) med gær fra druemost

Tekst og billeder: Rikke Adelsten Behrendt Chauvet, MSc-studerende

Vi har undersøgt om naturligt forekommende gær i druemost kan have en sygdomsnedsættende effekt på vinskimmel. Vi brugte to gærstammer isoleret fra druemost *Pichia kluyveri* og *Saccharomyces cerevisiae* (Billede 1). Deres effekt er blevet testet både i petriskåle på afskårne blade (Billede 2) og på hele planter i drivhuset (Billede 3). Vi testede også et nyt bladgødsningsmiddel: "The Aqua-Hort® System" et bladgødsningsmiddel med mikronæringsstoffer, der potentielt kan reducere mængden af kobberbaserede fungicider i vinproducerende lande, hvor disse stadig er meget udbredte. I gennemsnit reducerede gærbehandlingerne vinskimmel med 12% og Aqua-Hort® behandlingen nedsatte sygdomsprocenten med 26%.

Dette er det første projekt om *P. viticola* på Mikrobiel Økologi og Bioteknologi, Institut for Plante- og Miljøvidenskab, Københavns Universitet. Derfor har vi også udviklet protokoller for, hvordan man bedst arbejder med *P. viticola*, der er en biotrof organisme, og derfor kun kan propageres på planter i *Vitis* slægten.

Billede 1: *Pichia kluyveri* tv. *Saccharomyces cerevisiae* th.

Billede 2: Petriskåle med afskårne blade

Billede 3: Behandlede vinplanter

”Ny” sygdom i pære? Har nogen set lignende symptomer?

Tekst: Lisa Munk

Billeder: Charlotte Sommerlund Riis (Billede 1) og Lisa Munk (billede 2, 3 og 4)

I pæretræerne på Pometet i Tåstrup er der observeret sygdomsangreb i barken på de fleste af træerne. Charlotte Sommerlund Riis, der er gartner på Pometet, blev opmærksom på angrebet i januar 2020 (billede 1). og igen i 2021 var de karakteristiske symptomer tydelige på hhv. stamme og yngre skud (billede 2 og 3). Angrebne områder af barken er misfarvede, indsunke og står i skarp kontrast til den sunde bark. Ofte er der sprække langs kanten. Den angrebne bark falder sammen, ruller i kanten og bliver rødbrunt, og det døde væv, der kommer til syne, er mørkebrunt (billede 4).

I 2005 beskrev John Hochenull lignende symptomer i et notat om *Potebniomyces* barkkræft forårsaget af discomyceten *Potebniomyces pyri*. Han tog prøver fra pæretræer på Pometet og fik fastslået, at det var denne barkkræft. Spørgsmålet er nu om symptomerne fundet i 2020/2021 også er forårsaget af *Potebniomyces pyri*.

Svampen danner også råd i pærefrugter og regnes i nogle lande (bla. USA) for et alvorligt problem i frugter på lager.

Svampens ukønnede sporer dannes i pyknidier lige under barken og kan ses det meste af året. Apothecierne, hvorpå de kønnede ascosporer dannes, findes også under barken og kan observeres fra september (se Sholberg et al., 2010, Can J. of Plant Path 32: 334-341 og Xiao og Boal, 2005, Plant Dis. 89: 920-925).

Jeg er i gang med at undersøge om, angrebene i 2020/2021 også forårsages af *Potebniomyces pyri*. I første omgang med klassiske metoder. Hvis de forventede svampestrukturer observeres, vil der blive foretaget yderligere undersøgelser.

Billede 1. Symptomer i januar 2020

Billede 2. Symptomer i oktober 2021

Billede 3: Symptomer oktober 2021

Billede 4: Symptomer, oktober 2021 set under stereomikroskop

Buksbomhalvmøl (*Cydalima perspectalis*) er etableret i Danmark

Tekst: Iben M. Thomsen   Billeder: Hans Peter Ravn

Denne invasive sommerfugl, som har forårsaget store skader på buksbom i Central- og Sydeuropa, er fundet flere steder i Danmark. De voksne er fanget i lysfælder siden 2013, men de seneste par år er der også set

larver og begrænsede gnaveskader på blade. Det vides endnu ikke, om buksbomhalvmøl vil få betydning i Danmark, eller om der er mere end en generation pr år. Indmeld gerne fund af larver (med fotos og dato) til Iben M. Thomsen på imt@ign.ku.dk.

Øverst: larver af buksbomhalvmøl.
Til venstre: puppe
I midten: Voksen sommerfugl af buksbomhalvmøl.
Alle foto venligst udlånt af Hans Peter Ravn, KU.

Ny sygdom på atlasceder

Tekst og billeder: Iben M. Thomsen

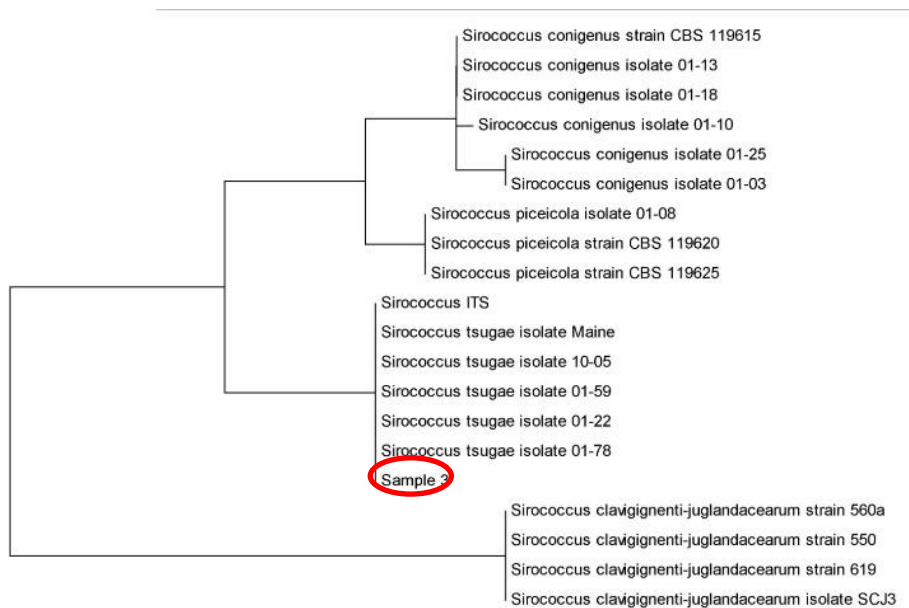
Det første bekræftede fund af svampen *Sirococcus tsugae* i Danmark skete i 2021 på en kirkegård i Nordjylland. De havde bemærket symptomer i form af lyserøde nåle på enkelte atlasceder i 2020, men i sommeren 2021 blev omfanget af skadede træer så stort, at de kontaktede Iben M. Thomsen på Københavns Universitet. Diagnosen blev i første omgang stillet ud fra de karakteristiske symptomer og information fra Forestry Commissions hjemmeside om skadevoldere (<https://www.forestresearch.gov.uk/tools-and-resources/fthr/pest-and-disease-resources/sirococcus/>). Men for en sikkerheds skyld blev der sendt prøver til en

britisk ekspert, Ana Perez-Sierra, som isolerede svampen og foretog ITS sekventering, som bekræftede fundet. Indmeld gerne nye fund af syge træer (med fotos) til Iben M. Thomsen på imt@ign.ku.dk.

Symptomer på 'cedar blight', som er det engelske navn for sygdommen forårsaget af *Sirococcus tsugae*. Der er ikke noget dansk navn endnu, men forslag er velkomne.

0,01

Isolat og konidier af *Sirococcus tsugae* samt ITS sekventeringsresultat for en af prøverne (nr 3) udført af Ana Perez-Sierra fra Forestry Research, UK. Illustrationer venligst udlånt af Ana.

Udgivelser/publikationer

Bruun H.H. (2020) Danske Navne til Galmyg. Entomologiske Meddelelser 2020, **88 (1-2)**: 43-49.

Chen XY, Li PP, Liu H, Chen XL, Huang JB, Luo CX, Li GT, Hsiang T, Collinge DB, Zheng L. (2021) A novel transcription factor UvCGBP1 regulates development and virulence of rice false smut fungus *Ustilagoidea virens*. Virulence 12: 1563-79. <https://doi.org/10.1080/21505594.2021.1936768>

Collinge DB, Sarrocco S (2022) Transgenic approaches for plant disease control: status and prospects 2021, Plant Pathology, *in press*. DOI: 10.1111/ppa.13443

Harding, S. & E. de Neergaard (2021). Nordamerikansk rustsvamp angriber grantræer i Grønland. SKOVEN 2/2021: 60-63

de Neergaard, E., S. Harding & R. Czajkowski (2020) *Pectobacterium atrosepticum* (van Hall) Gardan et. al. as a Causal Agent of Potato Blackleg in Greenland. Eur.J.Plant Pathol. **157**: 425–431. <https://link.springer.com/article/10.1007/s10658-020-01994-y>

de Neergaard, E. & S. Harding (2020) First report on *Chrysomyxa ledicola* attacking *Picea* in Southern Greenland. New Disease Reports **42**: 4. <https://www.ndrs.org.uk/article.php?id=042004>

Ntana F, Bhat WW, Johnson SR, Jørgensen HJL, Collinge DB, Jensen B and Hamberger B. (2021) A sesquiterpene synthase from the endophytic fungus *Serendipita indica* catalyses formation of viridiflorol. Biomolecules 11: 898. doi:10.3390/biom11060898

Interesseret i rust i korn, så se her:

<https://agro.au.dk/forskning/projekter/rustwatch/news-and-events/show/artikel/exotic-incursions-of-the-yellow-rust-pathogen-into-australia>

TILBUD SIDSTE CHANCE for 25 % rabat.

Medlemmer af DSPS kan i 2021 købe lærebogen Plant Pathology and Plant Diseases skrevet af Anne Marte Tronsmo, David B. Collinge, Annika Djurle, Lisa Munk, Jonathan Yuen og Arne Tronsmo med 25% rabat.

Forlaget CABI har skrevet således: ***CCDSPS25 is valid for 25% off individual (non-trade) orders of the print book (hardback/paperback), up to a maximum of 10 copies per customer. This offer is available until the 31st December 2021, for orders placed on the CABI Bookshop only.***

En anmeldelse af bogen skrevet af Serge Savary kan ses i ISPP Newsletter nr 51, 2: https://www.isppweb.org/newsletters/pdf/51_2.pdf

Og af Matt Dickinson i Plant Pathology 2020, 69:1812
[Plant pathology and plant diseases - Dickinson - 2020 - Plant Pathology - Wiley Online Library](https://www.wiley.com/doi/10.1111/ppa.13443)

Mindeord om Jan Odderskov Martin 1948-2021

Ved Jørgen Eilenberg, Holger Philipsen, Peter Esbjerg og Susanne Harding

Jan var tidligere medarbejder (konservator) ved Zoologisk Institut, Den Kgl. Veterinær og Landbohøjskole (nu Sektion for Organismebiologi, Københavns Universitet). Han afgik desværre ved døden den 30. juli 2021, kun 73 år gammel.

Han var i en årrække indtil sin pensionering i 2013 først medlem af og derefter formand for det Zoologiske Nomenklaturudvalg under Dansk Selskab for Plantesygdomme og Skadedyr. Jan havde et omfattende kendskab til insekter og havde interesse og sans for at navngive nye skadedyr. Jan gik ind for logiske principper om insektnavnenes referencer til den aktuelle arts tilknytning til værtplante og levevis. Et par eksempler på navne, som blev navngivet i hans formandstid: Kløverfrøgnaver (*Tychius picirostris*), Sibirisk nåletræspinder (*Dendrolimus sibiricus*) og Robinieflademinermøl (*Phyllonorycter robinella*). Jan udarbejdede desuden en samlet fortegnelse over danske og videnskabelige navne for skadedyr.

Jan var en central figur i en stor del af instituttets/sektionens feltarbejde, hvor han engagerede sig i udvikling af monitoringsmetoder til udvikling og implementering af Integreret produktion (IP). Jans engagement resulterede i talrige kurver over populationsforløb for skadedyr til brug for varsling af risiko for angreb i afgrøder (landbrug, havebrug, skovbrug).

Vi kendte desuden Jan som en dygtig underviser i zoologi, især de entomologiske dele, hvor han opbyggede og konstant udbyggede både vores undervisningssamlinger til laboratorieøvelser og vores referencesamlinger. Han var central for ekskursionerne med studerende, hvor han altid havde noget at fortælle om de insekter og andre dyr, som vi observerede.

Som kollega var Jan engageret, empatisk, lun og altid loyal.

Jan Martin på ekskursion med studerende, maj 2008 (Foto: L. Munk)

Vi opfordrer alle medlemmer til at komme med bidrag til Nyhedsbrevet, f.eks. henvisninger til konferencer, interessante faglige nyheder og stillingsopslag, der kan have interesse for Selskabets medlemmer.

Redaktør: Lisa Munk

CRPMC2022

16th International Cereal Rusts and Powdery Mildew
CONFERENCE 2022

6-8 April 2022

Clare College, Riley Auditorium
Queen's Road, Cambridge, UK

CRPMC2022

16th International Cereal Rusts and Powdery Mildew
CONFERENCE 2022

**Email: ICRPMC2022@niab.com
<https://www.niab.com/icrPMC2022>**

Registration dates

Abstract deadline: 30 November 2021

Registration deadline: 18 February 2022

Bringing a poster? Book a space by 28 February 2022

Late registration: 18 March 2022